

Latvian translation of:

Immunisation for babies up to 15 months of age.

Mazuļu vakcinācija līdz 15 mēnešu vecumam

Ievads

Šī brošūra ir paredzēta līdz 15 mēnešu vecu mazuļu vecākiem. Tajā ir iekļauta informācija par vakcinēšanas kārtību mazuļiem līdz 15 mēnešu vecumam, lai pasargātu viņus no saslimšanas ar nopietnām bērnu slimībām. Brošūrā ir iekļauts arī šo slimību apraksts un paskaidrots, kāpēc bērniem ir jāizsargājas no saslimšanas ar tām.

Vakcinācijas programma tiek regulāri novērtēta, lai pārliecinātos, ka bērniem tiek piedāvāta visiedarbīgākā aizsardzība pret novēršamam slimībām. Šajā brošūrā ir iekļautas nesen veiktās izmaiņas programmā, proti:

- jaunas pneimokoku vakcīnas ieviešana divu un četrus mēnešu vecumā ar revakcināciju 15 mēnešu vecumā;
- izmaiņas C meningīta vakcīnas ievadīšanas kārtībā, iekļaujot revakcināciju 12 mēnešu vecumā;
- papildus revakcinācija ar Hib vakcīnu 12 mēnešu vecumā.

Šīs pārmaiņas ir veiktas, jo ir pieejamas jaunas vakcīnas, un tāpēc, ka pētījumi ir apliecinājuši, ka esošo vakcīnu ievadīšana dažādos laika posmos uzlabo aizsardzību pret slimībām.

“Divi nozīmīgākie jaunievedumi sabiedrības veselības uzlabošanai, kas ir visvairāk iespaidojuši pasaules iedzīvotāju veselību, ir tīrs ūdens un vakcīnas.”

Pasaules Veselības organizācija

Kas ir vakcinācija?

Vakcinācija ir labākais un drošākais veids, kā palīdzēt novērst iespēju, ka jūsu mazulis varētu saslimt ar dažādām infekcijas slimībām. Mazuļiem tiek dotas injekcijas, ko sauc par vakcīnām, kas mudina organismu izstrādāt antivielas. Antivielas ir organisma dabiskā aizsardzības sistēma cīņā pret infekcijas slimībām. Vakcinēšanās palīdz sagatavot organismu iespējai cīnīties ar infekciju, ja bērns nonāks saskarsmē ar slimību.

Kāpēc mums ir jāvakcinējas?

Ik gadu 14 miljoni cilvēku visā pasaulē mirst no infekcijas slimībām. Vairums no šīm slimībām Ziemeļrijā ir ļoti reti sastopamas, un jūs, visticamāk, esat maz dzirdējuši par tām. Tās tiek konstatētas ļoti reti, pateicoties lielajam veikto vakcināciju skaitam, un tam, ka vakcīnas ļoti veiksmīgi palīdz izskaust slimības. Tomēr tās ir joprojām izplatītas citās pasaules daļās, un tā kā mēs aizvien vairāk ceļojam uz ārzemēm, pastāv risks atvest slimības atpakaļ uz Ziemeļriju un aplipināt ar tām bērnus, kas nav vakcināti.

Ir svarīgi neaizmirst to, cik šīs slimības var būt nopietnas. Jaundzimušie ir visuzņēmīgākie pret šīm infekcijām, tāpēc tie pēc iespējas agrākā vecumā jāaizsargā pret tām. Ir nepieciešamas vairākas injekcijas lai jūsu mazulis būtu pilnībā pasargāts, tāpēc ir tik svarīgi iziet pilnu vakcināciju kursu. Ja jūsu mazulim gadās izlaist kādu no vakcinēšanās reizēm, viņam var ievadīt vakcīnu vēlāk, pat ar lielu laika atstarpi. Palūdziet savam rajona ārstam (GP) vai patronāžas māsu nokārtot to, lai jūsu mazulis saņemtu izlaisto devu. Tādā gadījumā nav nepieciešams uzsākt vakcinēšanās kursu no sākuma.

Dažas slimības smagāk skar gados vecākus bērnus, un tāpēc ir tik svarīgi gādāt, lai viņi saņemtu revakcinācijas injekcijas.

Ja jums ir jebkādi jautājumi par vakcināciju, aprunājieties ar savu rajona ārstu (GP), prakses māsu vai patronāžas māsu. Jūs varat arī ielūkoties: www.immunisation.nhs.uk vai www.dhsspsni.gov.uk/immunisation

Vakcīnas mazuļiem

DTaP/IPV/Hib vakcīna

Šī vakcīna aizsargā pret difteriju (D), tetānusu – stinguma krampjiem (T), garo klepu (P), poliomiēlītu (inaktivētā poliomiēlīta vakcīna – IPV) un B tipa HIB meningītu (Haemophilus influenzae b tips - Hib). Tagad vakcīna pret poliomiēlītu tiek iekļauta kopējā injekcijā, nevis atsevišķā devā mutē.

Jūsu mazulim vajadzētu saņemt DTap/IPV/Hib vakcīnu divu, trīs un četru mēnešu vecumā.

Jūsu bērnam tiks veikta Hib revakcinācija (kopā ar MenC vakcīnu) 12 mēnešu vecumā, un revakcinācija pret difteriju, tetānusu, garo klepu un poliomiēlītu pirms skolas gaitu uzsākšanas. Vecumā no 14 līdz 18 gadiem viņi tiks revakcināti pret tetānusu, difteriju un poliomiēlītu.

Cik iedarbīga ir DTap/IPV/Hib vakcīna?

Pētījumi liecina, ka DTap/IPV/Hib vakcīna ļoti efektīvi aizsargā jūsu mazuli pret piecām nopietnām slimībām. Tomēr ir nepieciešams saņemt augstāk aprakstītās revakcinācijas devas, lai saglabātu aizsardzību pret šīm slimībām, jūsu bērnam pieaugot.

Pret kādām slimībām pasargās DTaP/IPV/Hib vakcīna?

Difterija

Difterija ir nopietna slimība, kas parasti sākas ar sāpošu kaklu, un kas drīz vien var radīt elpošanas problēmas. Tā var bojāt sirdi un nervu sistēmu, un smagākos gadījumos tā var arī novest pie nāves. Pirms difterijas vakcīnas ieviešanas Ziemeļīrijā ik gadu tika konstatēts līdz pat 1500 saslimšanas gadījumiem ar difteriju.

Tetānuss (stinguma krampji)

Tetānuss ir sāpīga slimība, kas skar muskuļus un kas var radīt elpošanas problēmas. To izraisa mikrobi, kas atrodas zemē, iekļūstot cilvēka ķermenī caur vaļējām brūcēm vai apdegumiem. Tetānuss ietekmē nervu sistēmas darbību, un tas var novest pie nāves. To nevar nodot tālāk no cilvēka cilvēkam.

Garais klepus

Garais klepus ir slimība, kas var izraisīt ilgstošas klepus un aizdusas lēkmes, kas var apgrūtināt elpošanu. Tā var ilgt līdz par 10 nedēļām. Šī slimība var būt ļoti nopietna, īpaši maziem bērniem, un līdz viena gada veciem bērniem tā var novest pie nāves. Pirms garā klepus vakcīnas ieviešanas ik gadu Ziemeļīrijā tika konstatēts līdz pat 3500 saslimšanas gadījumiem ar garo klepu.

Poliomielīts (bērnu trieka)

Polio ir vīruss, kas ietekmē nervu sistēmu, un kas var neatgriezeniski paralizēt muskuļu darbību. Ja tas ir skāris krūšu kurvja muskuļus vai smadzenes, tas var novest pie nāves. Pirms poliomiēlīta vakcīnas ieviešanas Ziemeļīrijā ik gadu tika konstatēts līdz 1500 paralītiska poliomiēlīta gadījumiem.

Hib

Haemophilus influenza B tipa infekcija (Hib) ir infekcija, kas var izraisīt vairākas smagas slimības, piemēram, asins saindēšanos, pneimoniju un meningītu. Visas šīs slimības var novest pie nāves, ja netiek ātri uzsākt to ārstēšana. Hib vakcīna pasargā jūsu mazuli pret viena tipa meningītu (Hib). Tā neaizsargā pret citiem meningīta tipiem.

DTaP/IPV/Hib vakcīnas blakusiedarbība

Vairumam mazuļu nav nekādu blakņu, bet ikviens mazulis ir atšķirīgs, iespējams, ka jūsu mazulim var rasties sekojošas blaknes, kas parasti ir vieglā formā:

- uzbudināmība, kas ilgst līdz 48 stundām pēc vakcīnas injekcijas saņemšanas;
- viegls drudzis;
- neliels kunkulītis injekcijas vietā. Tas var saglabāties pāris nedēļas, un pēc tam maz pamazām izzust.

Ja jums liekas, ka jūsu mazulim ir bijusi jebkāda cita reakcija pret DTaP/IPV/Hib vakcīnu, un jūs esat par to noraizējies, aprunājieties ar savu rajona ārstu (GP), prakses medicīnas māsu vai patronāžas māsu.

Vecāki un aizbildņi var arī ziņot par iespējamajām blaknēm ar Dzeltenās kartītes programmas (Yellow Card Scheme) palīdzību. To var izdarīt tiešsaistē vai apmeklējot tīmekļa vietni www.yellowcard.gov.uk, vai piezvanot uz Dzeltenās kartītes bezmaksas karsto telefonu 0808 100 3352 (no pirmdienas līdz piektdienai no 10.00 līdz 14.00).

Alerģiskas reakcijas

Ļoti retos gadījumos vakcīna var izraisīt alerģisku reakciju, tādu kā izsitumus vai niezi kādā ķermeņa daļā vai visā ķermenī. Vēl retāk var gadīties, ka bērnam rodas akūta reakcija pāris minūšu laikā pēc vakcīnas saņemšanas, izraisot apgrūtinātu elpošanu un, iespējams, arī ģīboni. To sauc par anafilaksi. Nesen veiktie pētījumi liecina, ka anafilakse ir konstatēta vienā no aptuveni pusmiljona vakcinēšanas gadījumu. Lai arī alerģiskas reakcijas var būt uztraucošas, tomēr ārstēšanās rezultātā notiek ātra un pilnīga atveseļošanās.

Ģīboni

Ļoti retos gadījumos dienu vai divas pēc DTaP/IPV/Hib vakcīnas ievadīšanas mazulim var uzņākt ģībonis. Parasti to izraisa ļoti augsta temperatūra. Ja jūsu mazulim ir uznācis ģībonis, nekavējieties izsaučiet ārstu. Parasti mazulji ātri atgūstas no ģīboņiem, un atveseļošanās notiek veiksmīgi. Maziem bērniem var uzņākt ģībonis jebkurā laikā, tā ka ģībonis pēc vakcinēšanās ne vienmēr ir saistīts ar vakcīnu. Jūsu ārsts izlems, vai jūsu mazulis drīkst saņemt vairākas vakcīnas devas. Ja jūs vilcināšities ar vakcinēšanos, tas var palielināt risku, ka jūsu mazulim varētu uzņākt ģībonis pēc DTaP/IPV/Hib saņemšanas, jo augstas temperatūras izraisīti ģīboņi pirmajos sešos dzīves mēnešos ir visai reti izplatīta parādība. Tāpēc ir tik svarīgi rūpēties, lai jūsu mazulis tiktu vakcinēts "pareizajā" vecumā.

Pneimokoku vakcīna (PCV)

Pneimokoku vakcīna aizsargā jūsu bērnu pret vienu no izplatītākajiem meningīta un citu slimību, piemēram, nopietnu ausu infekciju (otitis media) un pneimonijas izraisītājiem, proti, pret visbiežāk sastopamajiem pneimokoku baktērijas tipiem. Šī vakcīna neaizsargā pret visiem pneimokoku infekcijas veidiem, un tā nepasargā no meningīta, ko izraisa citas baktērijas vai vīrusi.

Jūsu mazulim vajadzētu saņemt PCV vakcīnu divu, četru un 15 mēnešu vecumā.

Kas ir pneimokoku infekcija?

Pneimokoku infekcija ir viena no izplatītākajām meningīta izraisītājām, bet tā izraisa arī nopietnas ausu infekcijas, plaušu karsoni un vairākas citas smagas slimības.

PCV blakusiedarbība

Vienam vai diviem no 10 vakcinētajiem mazulim injekcijas vietā var rasties uztūkums, apsārtums vai jutīgums, vai arī viņiem var būt nedaudz paaugstināta temperatūra. Ļoti retos gadījumos vakcinācija var izraisīt alerģisku reakciju,

MenC vakcīna

Šī vakcīna aizsargā pret inficēšanos ar meningokoku C grupas (MenC) infekciju, proti, ar tāda tipa baktēriju, kas var izraisīt meningītu un septicēmiju (asinssaindēšanos). Bet MenC neaizsargā pret citu baktēriju vai vīrusu izraisītu meningītu.

Jūsu mazulim vajadzētu saņemt MenC vakcīnu trīs līdz četrus mēnešu vecumā.

Jūsu bērnam tiks veikta MenC revakcinācija (kopā ar Hib) 12 mēnešu vecumā.

Kas ir meningīts un septicēmija?

Meningīts ir smadzeņu apvalka iekaisums (pietūkums). Septicēmija ir asinssaindēšanās. Tas pašas baktērijas, kas izraisa saslimšanu ar meningītu, var izraisīt arī septicēmiju. Zīdaiņi un no 15 līdz 17 gadu veci jaunieši ir visvairāk pakļauti riskam saslimt ar meningokoku C grupas meningītu vai septicēmiju..

Cik iedarbīga ir MenC vakcīna?

Kopš MenC vakcīnas ieviešanas par gadu jaunāku zīdaiņu saslimšana ar C grupas slimībām ir samazinājusies par apmēram 95%. Šī vakcīna pasargā aptuveni 9 no 10 zīdaiņiem no brīža, kad viņi ir to saņēmuši.

Gan meningīts, gan septicēmija ir ļoti nopietnas slimības. Ir svarīgi, lai jūs atpazītu to pazīmes un simptomus, un zinātu, kā jārikojas, tos pamanot.

MenC vakcīnas blakusiedarbība

Jūsu mazulim injekcijas vietā var rasties uztūkums, apsārtums vai jutīgums. Apmēram pusei no visiem vakcinētajiem zīdaiņiem var būt novērojams uzbudinājums, un apmēram 1 no 20 – viegls drudzis. Ļoti retos gadījumos vakcīna var izraisīt alerģisku reakciju.

Hib/MenC vakcīna

Jūsu bērnam būs nepieciešams saņemt kombinētās Hib/MenC vakcīnas devu, lai veicinātu viņu aizsardzību pret Haemophilus influenzae B tipa (Hib) un C tipa meningokoku infekcijām. Šī revakcinācijas deva nodrošina viņu aizsardzību pret diviem meningīta un septicēmijas izraisītājiem, kas pasargās viņus visu bērnību..

Jūsu bērnam vajadzētu saņemt Hib/MenC revakcinācijas devu 12 mēnešu vecumā.

Hib/MenC revakcinācijas blakusiedarbība

Jūsu mazulim injekcijas vietā var rasties uztūkums, apsārtums vai jutīgums. Apmēram pusei no visiem vakcinētajiem zīdaiņiem var būt novērojams uzbudinājums, un apmēram 1 no 20 – viegls drudzis. Ļoti retos gadījumos vakcīna var izraisīt alerģisku reakciju.

MMR vakcīna

MMR vakcīna aizsargā jūsu bērnu pret masalām (M), cūciņām (M) un rubellu (R; masaliņām).

Jūsu mazulim vajadzētu saņemt MMR vakcīnu apmēram 15 mēnešu vecumā.

Jūsu bērns saņems atkārtotu MMR revakcinācijas devu pirms skolu gaitu sākšanas.

Jums tiks nosūtīta informācija par MMR un MMR revakcināciju neilgi pirms tam, kad jūsu bērnam būtu laiks saņemt vakcīnas. Ja vēlaties saņemt informāciju pirms tam, apmeklējiet tīmekļa vietnes: www.dhsspsni.gov.uk/immunisation vai www.immunisation.nhs.uk, vai arī nekautrējieties iztaujāt savu patronāžas māsu.

Visbiežāk uzdotie jautājumi par vakcināciju

Cik drīz pēc vakcinācijas es drīkstu vest savu mazuli peldēt?

Jūs drīkstat vest savu mazuli peldēt jebkurā laikā, gan pirms, gan pēc vakcinēšanās. Pretēji plaši izplatītajam viedoklim jūsu mazulim nav nepieciešams vakcinēties pirms došanās peldēt.

Vai ir kādi citi veidi, kā vakcinēt manu mazuli?

Nav citu pārbaudītu un iedarbīgu veidu, kā vakcinēt jūsu mazuli. Ir bijuši mēģinājumi izmantot homeopātiskos līdzekļus, lai aizsargātu pret garo klepu, bet tie nav bijuši veiksmīgi. Homeopātijas fakultātes padome (kvalificētu ārstu – homeopātu reģistrēta organizācija) iesaka vecākiem aizsargāt savus bērnus ar standarta vakcīnu palīdzību.

Vai vairāku vakcīnu ievadīšana vienlaicīgi nepārslogos mana mazuļa imūnsistēmu?

Nē. Jau kopš piedzimšanas brīža mazuļu imūnsistēmas aizsargā viņus no mikrobiem, kas atrodas viņiem visapkārt. Bez šīs aizsardzības zīdaiņi nespētu pretoties desmitiem tūkstošu baktērijām un vīrusiem, kas klāj viņu ādu, degunu, kaklu un zarnas. Šī aizsardzība ilgst visu mūžu.

Teorētiski zīdaiņis spēj jebkurā laikā veiksmīgi uzņemt līdz pat 10 000 vakcīnu. Zīdaiņa imūnsistēma spēj tikt un arī tiek galā ar vakcinācijas programmā viņiem paredzēto vakcīnu skaitu.

Esmu dzirdējis, ka vakcīnas satur dzīvsudraba savienojumu

Dzīvsudraba savienojums vairs netiek izmantots bērnu vakcinācijas programmā. Minimāls dzīvsudraba daudzums tika izmantots vakcīnās vairāk nekā 60 gadus, lai palīdzētu uzglabāt vakcīnas. Visā šajā laikā netika konstatēts neviens gadījums, kas pierādītu, ka tas nodarītu jebkādu ļaunumu. Tomēr tagad tā

lietošana ir pārtraukta, ievērojot globālo mērķi ierobežot dzīvsudraba izmantošanu, kur vien tas ir iespējams.

Vai ir kādi iemesli, kāpēc manam mazulim nevajadzētu injicēt MMR un PCV?

Ir daži iemesli, kāpēc jūsu mazuli nevajadzētu vakcinēt. Informējiet savu rajona ārstu (GP) vai māsu, ja:

- jūsu mazulim ir ļoti augsta temperatūra vai drudzis;
- jūsu mazulim ir bijusi slikta reakcija pret jebkuru iepriekš saņemto vakcīnu;
- jūsu mazulim pret kaut ko ir bijusi nopietna alerģija;
- jūsu mazulim ir bijušas asiņošanas;
- jūsu mazulim ir bijuši krampji vai uznācis ģībonis;
- jūsu mazulis ir ārstēts pret vēzi;
- jūsu mazulis slimo ar kādu no slimībām, kas ietekmē imūnsistēmu (piem., leikēmija, HIV vai AIDS);
- jūsu mazulis lieto zāles, kas ietekmē imūnsistēmu (piem., augstas steroīdu devas vai medikamentus, kas jālieto pēc orgānu transplantācijas operācijām vai vēža ārstēšanai);
- jūsu mazulim ir jebkādas citas nopietnas slimības.

Šīs pazīmes ne vienmēr nozīmē to, ka jūsu mazuli nedrīkst vakcinēt, bet būtu prātīgi ļaut ārstam vai medicīnas mātai izlemēt, kādas vakcīnas jūsu mazulim būtu visnoderīgākās, un vai viņiem vajadzētu dot jums kādus citus padomus. Ģimenes slimību vēsture nekad nav iemesls, kāpēc jūsu mazuli nevajadzētu vakcinēt.

Kas notiek, ja manam mazulim pēc vakcinācijas ir augsta temperatūra?

Vakcīnu blakusiedarbība nav izplatīta, un parasti blaknes ir vieglas un ātri izzūd. Dažiem mazulim var būt paaugstināta temperatūra vai drudzis (augstāka temperatūra par 37,5°C). Ja, pieskaroties mazuļa sejai, tā šķiet karsta, un ja mazulis izskatās sasārtis vai pietvīcis, visticamāk, ka viņam ir drudzis. Izmēriet bērnam temperatūru ar termometru.

Drudzis ir visai ierasts zīdaiņiem un bērniem. Parasti paaugstināta temperatūra liecina par infekciju. Retos gadījumos mazulim drudža dēļ var uznākt ģībonis. To var izraisīt jebkāda veida drudzis – vai nu infekcijas vai vakcīnas rezultātā. Tāpēc

ir svarīgi zināt, kas jādara, ja jūsu mazulim ir drudzis. Atcerieties, ka visbiežāk drudzi izraisa slimības, nevis vakcīnas.

Kā ārstēt drudzi

1. Centieties atvēsināt mazuli, gādājot, lai:

- viņš nebūtu saģērbts vai sasegts ar vairākām apģērbu vai segu kārtām;
- istabā, kurā viņš atrodas, nebūtu pārāk karsts (tur nevajag būt arī auksti, bet gan patīkami silti).

2. Dodiet mazulim daudz dzert vēsus dzērienus.

3. Iedodiet mazulim paracetamolu vai ibuprofēnu šķidrā veidā (ieteicams bez cukura – palūdziet to aptiekā). Uzmanīgi izlasiet uz pudelītes rakstītās instrukcijas un dodiet mazulim viņa vecumam atbilstošu devu. Iespējams, ka jums būs jādod viņam vēl arī otra deva pēc četrām līdz sešām stundām.

Atcerieties: nekad nedodiet aspirīnu saturošus medikamentus bērniem līdz 16 gadu vecumam.

Nekavējoties izsauciet ārstu, ja jūsu bērnam:

- ir ļoti augsta temperatūra (39°C vai augstāka);
- ir uznācis ģībonis.

Ja jūsu bērnam ir uznācis ģībonis, noguldiet viņu uz sāna drošā vietā, jo viņam var uznākt krampju vai spazmu lēkme.

Meningīta un septicēmijas pazīmes

MenC vakcīna, Hib vakcīna un pneimokoku vakcīna aizsargā pret trīs tipu meningītu un septicēmiju (asinssaindēšanos). Ir arī citi tipi, pret kuriem nav vakcīnu, tāpēc ir ļoti svarīgi, lai jūs zinātu, kādas ir šo slimību pazīmes un kādi – simptomi.

Meningīts var izraisīt smadzeņu apvalka pietūkums. Tās pašas baktērijas var izraisīt arī asinssaindēšanos (septicēmiju). Ar meningītu vai septicēmiju saslimuša zīdaiņa vai bērna stāvoklis var strauji pasliktināties pāris stundu laikā. Ja šīs slimības netiek ārstētas, iznākums var būt letāls. Meningīta agrīnie simptomi ir viegli, tie atgādina saaukstēšanās un gripas simptomus: paaugstināta temperatūra (37,5°C un augstāka), niķīgums, vemšana un atteikšanās ēst. Tomēr jums ir jāpievērš īpaša uzmanība, ja pamanāt zemāk uzskaitītās pazīmes.

Zīdaiņiem galvenie **meningīta** simptomi ir:

- spalga, vaimanājoša raudāšana;
- uzbudināmība, kad paņemat mazuli rokās;
- uzpampis zīdaiņa galvas avotiņš;
- miegainums un pavājinātas reaģēšanas spējas – mazuli ir grūti pamodināt;
- slābanums un apātija vai stīvums un krampjainas kustības;
- atteikšanās no ēdiena, vemšana;
- āda – bāla, pūtaina vai kļūst zilgana;
- drudzis.

Un galvenās **septicēmijas** pazīmes ir:

- strauja, saraustīta vai citādā ziņā neierasta elpošana;
- āda – bāla, pūtaina vai kļūst zilgana;
- drudzis, aukstas rokas un pēdas;
- drebulis;
- vemšana, atteikšanās no ēdiena;
- sarkani vai violeti punktiņi, kas neizzūd zem spiediena (veiciet tālāk tekstā aprakstīto testu ar glāzi);
- sāpes vai uzbudināmība – no muskuļu sāpēm līdz neciešamām locekļu vai locītavu sāpēm;
- slābanums;
- ļoti izteikta miegainība.

Stingri piespiežot glāzi vietā, kur vērojami septēmiskie izsitumi, tie nekļūs bālāki. Jūs joprojām varēsiet saskatīt izsitumus cauri glāzei. Ja tā notiek, nekavējoties griezieties pie ārsta.

Gados vecākiem bērniem, pusaudžiem un pieaugušajiem raksturīgākie **meningīta** simptomi var būt sekojoši:

- stīvs kakls (pārliecinieties, vai viņi spēj ar lūpām pieskarties ceļiem vai ar ceļiem pieskarties pieri);
- ļoti stipras galvassāpes (tikai galvassāpes vien nav iemesls, lai jūs vērstos pie mediķiem pēc palīdzības);
- nepatika pret spilgtu gaismu;
- vemšana;
- drudzis;
- miegainums, koncentrēšanās spēju samazināšanās vai ilgstoša apmulsuma sajūta;
- izsitumi.

Galvenie **septicēmijas** simptomi var būt sekojoši:

- miegainums, koncentrēšanās spēju samazināšanās, apātija vai ilgstoša apmulsuma sajūta (vēlas septicēmijas stadijas pazīme);
- ļoti sāpošas rokas, kājas un locītavas;
- ļoti aukstas rokas un pēdas;
- drebulis;
- strauja elpošana;
- sarkani vai violeti punktiņi, kas neizzūd zem spiediena (veiciet tālāk tekstā aprakstīto testu ar glāzi);
- vemšana;
- drudzis;
- caureja un vēdera krampji.

Ir svarīgi atcerēties, ka ne visiem tiek novēroti augstāk minētie simptomi. Ja personai tiek novēroti dažas no augstāk aprakstītajiem simptomiem, it īpaši – sarkani vai violeti punktiņi, **nekavējoties** vērsieties pie mediķiem pēc palīdzības. Ja jums neizdodas sazināties ar savu ārstu vai arī pēc padomu saņemšanas

joprojām esat norūpējies, sekojiet savai intuīcijai un aizvediet šo personu uz tuvākās slimnīcas neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļu.

Kur es varu saņemt papildus informāciju?

Gan Meningīta izpētes fonds (Meningitis Research Foundation), gan Meningīta labdarības fonds (Meningitis Trust) sniedz informāciju par meningītu.

Piezvaniet uz Meningīta izpētes fonda diennakts bezmaksas palīdzības tālruni 080 8800 3344 vai apmeklējiet tīmekļa vietni: www.meningitis.org

Piezvaniet uz Meningīta labdarības fonda diennakts bezmaksas palīdzības tālruni 0800 028 1828 vai apmeklējiet tīmekļa vietni: www.meningitis-trust.org

Jūs varat vērsties pēc padoma arī pie sava ārsta, prakses medicīnas māsas vai patronāžas māsas.

Bērnu vakcinēšanas kārtība

Kad vakcinēt	Slimības, pret kurām vakcīna aizsargā	Vakcinācijas veids
2 mēnešu vecumā	Difterija, tetānuss (stinguma krampji), garais klepus, poliomiēlīts un HIB Pneimokoku infekcija	Viena injekcija Viena injekcija
3 mēnešu vecumā	Difterija, tetānuss, garais klepus, poliomiēlīts un HIB C meningīts	Viena injekcija Viena injekcija
4 mēnešu vecumā	Difterija, tetānuss, garais klepus, poliomiēlīts un HIB C meningīts Pneimokoku infekcija	Viena injekcija Viena injekcija Viena injekcija
12 mēnešu vecumā	HIB un C meningīts	Viena injekcija
15 mēnešu vecumā	Masalas, cūciņas un masaliņas Pneimokoku infekcija	Viena injekcija Viena injekcija
3 līdz 5 gadu vecumā	Difterija, tetānuss, garais klepus un poliomiēlīts Masalas, cūciņas un masaliņas	Viena injekcija Viena injekcija
Meitenēm 12 līdz 13 gadu vecumā	Cilvēka 16. un 18. tipa papilomas vīrusa izraisīts dzemdes kakla vēzis	Trīs injekcijas sešu mēnešu laikā
14 līdz 18 gadu vecumā	Tetānuss, difterija un poliomiēlīts	Viena injekcija

Ja jūsu bērnam nav veikta kāda no šīm vakcīnām, nekad nav par vēlu to saņemt. Sazinieties ar savu rajona ārstu (GP) vai patronāžas māsu. Sīkāka informācija par vakcināciju - Veselības, sociālās palīdzības un sabiedrības drošības ministrijas (DHSSPS) tīmekļa vietnē www.dhsspsni.gov.uk/immunisation vai valsts vakcinācijas tīmekļa vietnē www.immunisation.nhs.uk

Produced by the **Public Health Agency** on behalf of the Department of Health, Social Services and Public Safety. Crown Copyright material reproduced with the permission of the Controller of HMSO and the Queen's Printer for Scotland.

02/10